

O. PROF. DR HAB. LUDWIK GRZEBIEŃ SJ

30 marca 2020 r w Krakowie zmarł o. prof. dr hab. Ludwik Grzebień SJ, długoletni nauczyciel akademicki, rektor Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie w latach 2004-2010, wybitny historyk i badacz dziejów Towarzystwa Jezusowego, członek czynny Wydziału Teologii TN KUL.

Urodził się 15 sierpnia 1939 r. w Tułkowicach koło Strzyżowa (woj. podkarpackie). Sakrament chrztu oraz bierzmowania przyjął w swojej parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Dobrzechowie. Tam też ukończył siedem klas szkoły podstawowej, a następnie przez dwa lata uczył się w liceum w Czudcu (1954-1956), gdzie – dzięki dyrektorowi szkoły Władysławowi Woroszyńskiemu, który pożyczał mu przedwojenne książki, czasopisma, kalendarze – zaczęła się największa ze świeckich pasji: książki i stare papiery. Do Towarzystwa Jezusowego wstąpił 8 sierpnia 1956 r. w Starej Wsi koło Brzozowa, gdzie odbył dwuletni nowicjat i złożył pierwsze śluby zakonne. Po nowicjacie pozostał w kolegium starowiejskim i pod okiem wybitnych jezuitów, z których niektórzy uczyli jeszcze przed II wojną światową w słynnym Zakładzie Naukowo-Wychowawczym w Chyrowie oraz konspiracyjnie podczas II wojny światowej w Starej Wsi, kontynuował naukę w zakresie szkoły średniej. Ostatnią maturalną klasę ukończył w Kaliszu, gdzie 13 czerwca 1961 r. zdał egzamin dojrzałości. Świecenia kapłańskie przyjął 17 czerwca 1967 r. w Warszawie.

Studiował filozofię na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie (1961-1964), gdzie pod kierunkiem ks. prof. Jana Popiela SJ napisał pracę licencjacką *Filozofia Jana Bohomolca SJ*, teologię na Wydziale Teologicznym „Bobolanum” w Warszawie (1964-1968), wieńcząc studia pracą licencjacką *Nieznane Estreicherom polonica w Bibliotece Teologicznej „Bobolanum”*, której promotorem był prof. dr Marian Żurowski SJ, oraz historię w Instytucie Historii Kościoła KUL (1967-1970),

gdzie w 1971 r. obronił pracę magisterską *Biblioteka biskupa Hieronima Rozrażewskiego (1542-1600)*, którą napisał na seminarium ks. prof. dr. hab. Stanisława Librowskiego (1913-2002). W 1972 r. uzyskał tytuł doktora historii Kościoła na podstawie rozprawy *Organizacja bibliotek jezuickich w Polsce od XVI do XVIII w.*, którą napisał tudzież pod kierunkiem ks. prof. S. Librowskiego. W 1978 r. habilitował się na podstawie rozprawy *Pionierski trud misjonarzy słowiańskich 1881-1969* (Kraków 1978) w ATK w Warszawie. W 1990 r. został profesorem nadzwyczajnym, w 1999 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego nauk teologicznych.

Pracował jako asystent Katedry Nauk Pomocniczych Historii Kościoła KUL (1972-1973) i prowadził wykłady z zakresu historii Kościoła w ATK w Warszawie (1979-1982). Był dyrektorem Wydawnictwa Apostolstwa Modlitwy w Krakowie (1981-1985). Od 1985 wykładał metodologię i metodykę pracy naukowej na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, gdzie w latach 1988-1994 pełnił urząd dziekana. W latach 2004-2010 był rektorem Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie. Był też pracownikiem naukowym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Kierował Biblioteką Pisarzy Towarzystwa Jezusowego w Krakowie.

Współpracował z redakcją *Polskiego Słownika Biograficznego*. Opublikował blisko 2 tys. prac naukowych, głównie z dziedziny historii zakonu, w tym 9 książek, m.in.: *Organizacja bibliotek jezuickich w Polsce od XVI do XVIII w.* (Lublin 1975), *Pionierski trud misjonarzy słowiańskich 1881-1969. Wśród ludu Zambii*, t. 1 (Kraków 1977), *Burzliwe lata Polonii amerykańskiej* (Kraków 1983), *Chyrowiaci* (Kraków 1990), był też redaktorem t. 5-7 *Słownika polskich teologów katolickich*.

26 listopada 2014 r. otrzymał nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla nauczycieli akademickich za całokształt dorobku, za osiągnięcia naukowe lub dydaktyczne oraz za osiągnięcia organizacyjne.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 3 kwietnia 2020 r. w bazylice Najśw. Serca Pana Jezusa w Krakowie, gdzie została odprawiona Msza św., a po niej trumna została złożona w jezuickim grobowcu na Cmentarzu Rakowickim.

*Na podstawie materiałów internetowych**
opracował Stanisław Sarek

* <https://diecezja.pl/aktualnosci/zmarl-sp-ks-prof-ludwik-grzebien-sj-byly-rektor-ignatianum-w-krakowie/>; <https://jezuici.pl/2020/03/odszedl-do-pana-sp-o-ludwik-grzebien-sj/>.